

Република Србија

Повереник за информације од јавног значаја и заштиту података о личности
Београд, Булевар краља Александра 15

Министарство унутрашњих послова
Дирекција полиције
Београд, Булевар Михајла Пупина 2

Министарство државне управе и локалне самоуправе
Управни инспекторат
Београд, Дечанска 8

Предмет: жалба због ускраћивања и отежавања приступа информацијама од јавног значаја против Министарства унутрашњих послова и захтев за спровођење надзора код Министарства унутрашњих послова због неправилне примене Закона

Опис битних чињеница:

Удружење Транспарентност Србија поднело је захтев за приступ информацијама Министарству унутрашњих послова дана 15.9.2025. у 13:08 часова, електронском поштом, на адресу коју је Министарство унутрашњих послова, орган власти, објавило као адресу за пријем таквих захтева: informacijeodjavnogznasaja@mup.gov.rs. Број захтева подносиоца је: МБ - 15091/25

У уводу су описане информације које су предмет захтева, на следећи начин:

Помоћник директора полиције Владан Радосављевић изјавио је да је више од 144.000 грађана учествовало на пријављеним скуповима "Грађани против блокада" на 125 пријављених локација широм Србије, током 13. септембра 2025. године (<https://www.politika.rs/scc/clanak/697681/mup-naskupovima-gradana-protiv-blokada-vise-od-144-000-gradana-najvise-na-vozдовсу-video>). Истовремено, бројни медији су известили да је реч о окупљањима које је организовао политички субјект – Српска напредна странка, као и да је био организован превоз аутобусима учесника до појединих места окупљања.

Такође, поједини медији су известили о томе да је појединим учесницима ових скупова дељен готов новац, у износу од 50 евра по особи, ради учешћа, било на самом скупу, пре или после њега (<https://nova.rs/vesti/drustvo/naprednjaci-uzimaju-dnevnicе-za-dolazak-na-skup-protivblokada-pogledajte-snimak-sa-banjice-muskarac-belezi-u-svesci-i-daje-novac-video/>).

У вези са тим, предмет овог захтева су следеће и копије докумената:

1. Копије пријаве, односно пријава скупова.
2. Информација о процени броја учесника по појединим местима одржавања скупа, а на основу којих је помоћник директора Полиције изнео процену укупног броја учесника.
3. Информација о томе да ли су припадници МУП-а, у вези са обављањем послова из своје надлежности приликом окупљања из тачке 1. били у контакту, поред организације која је пријавила скуп (Центар за друштвену стабилност) и са представницима политичког субјекта – Српска напредна странка (нпр. челници локалних одбора) и других политичких субјеката (нпр. Социјалистичка партија Србије), имајући у виду бројне тврдње да су управо ове странке организовале присуство својих чланова и симпатизера, да су ради окупљања из страначких просторија изношене заставе и слично.
4. Информација о броју аутобуса и комби возила којима је организован превоз учесника за поједине градове и местима где су та возила била паркирана, уз асистенцију МУП.
5. Информација о томе да ли су припадници МУП забележили појаву организоване поделе новца у вези са овим окупљањима, односно да ли су проверавали изнете тврдње о подели новца и где су такве појаве биле забележене или тврдње провераване.

Захтев је садржао и следећу битну напомену:

За све тражене документе које поседујете у електронском облику, захтев се односи управо на достављање таквих електронских копија, на адресу ts@transparentnost.org.rs.

Министарство унутрашњих послова – Дирекција Полиције, доставило је одговор на овај захтев поштом, а пошиљка је затечена у поштанском сандучету ујутро, 24.10.2025. односно 39 дана након пријема захтева. Са коверте дописа се види да је примљен у пошти 21.10.2025, затим излазни печат МУП са датумом 20.10.2025. док у самом одговору на захтев стоји датум 1.10.2025. Број одговора је 03. број 12220/25.

У одговору по захтеву, чији је потписник Овлашћено лице Сања Месаровић, за тачку 1. Захтева, наводи се следеће: „достављамо Вам копију пријаве јавног окупљања којом располаже ово Министарство“. Међутим, копија тог документа **није достављена**, те је стога наведена тврдња лажна.

У одговору, у односу на тачку 2. захтева, дословно и искључиво стоји „обавештавамо Вас да су се јавна окупљања одржана на подручју Подручних полицијских управа, као и да је на истима присуствовало више од 144.000 грађана“.

У одговору, у односу на тачке 3-5. Захтева стоји: „Обавештавамо Вас да Министарство унутрашњих послова не располаже документом у којем би биле садржане следеће информације“.

Повређене законске обавезе:

ЗАКОН о слободном приступу информацијама од јавног значаја (“Службени гласник РС”, бр. 120 од 5. новембра 2004, 54 од 13. јуна 2007, 104 од 16. децембра 2009, 36 од 28. маја 2010, 105 од 8. новембра 2021.) прописује, између осталог:

да је орган власти „дужан да без одлагања, а најкасније у року од 15 дана од дана пријема захтева, односно уређеног захтева, тражиоца обавести о поседовању информације, стави му на увид документ који садржи потпуну и тачну тражену информацију, односно изда му или упути копију тог документа“, те да је „копија документа упућена тражиоцу даном напуштања писарнице органа власти од кога је информација тражена односно даном упућивања електронске поште“. (члан 16, став 1);

Када орган власти не поседује документ који садржи тражену информацију, проследиће захтев Поверенику и обавестиће Повереника и тражиоца о томе у чијем се поседу, по његовом знању, документ налази. (члан 19);

Да по пријему захтева (из члана 19) Повереник проверава да ли се документ који садржи тражену информацију на коју се захтев односи налази у поседу органа власти који му је проследио захтев. (члан 20. ст. 1).

Да тражилац може да изјави жалбу Поверенику ако:

2) орган власти, супротно члану 16. ст. 1. до 3. Закона, не одговори у прописаном року на захтев тражиоца;

4) орган власти на други начин отежава или онемогућава тражиоцу остваривање права на слободан приступ информацијама од јавног значаја, супротно одредбама овог закона

(члан 22. ст. 1)

Да надзор над спровођењем Закона врши министарство надлежно за послове управе, те да инспекцијски надзор над спровођењем Закона врши министарство надлежно за послове управе преко управне инспекције. (члан 45)

Да ће се новчаном казном од 20.000 до 100.000 динара казниће се за прекршај овлашћено лице органа власти ако:

5) по захтеву достави непотпуне или нетачне информације;

9) на било који други начин, супротно одредбама Закона, онемогућава остваривање права на слободан приступ информацијама од јавног значаја.

(члан 46, ст. 2.)

Да ће се новчаном казном у износу од 30.000 динара казнити се за прекршај овлашћено лице, односно руководилац органа, ако не поступи по захтеву у складу са роковима из члана 16. овог закона (ћутање управе)

(члан 47).

Могући видови кршења Закона и потреба за предузимањем даљих корака:

1. Орган власти је одговор доставио далеко после истека законског рока.
2. Орган власти није доставио одговор на тражени начин (електронском поштом), чиме је отежао остваривање права и додатно одложио приступ информацијама од јавног значаја.
3. Одговор носи датум 1.10.2025, који је био последњи дан законског рока за поступање, али је стварно упућен из органа власти тек 21.10.2025, што отвара простор за сумњу да у одговору наведен нетачан датум како би овлашћено лице за поступање по захтеву створило привид законитог поступања или да је из неког другог разлога, упућивање одговора ометено (не)поступањем других лица у оквиру органа власти.
4. У одговору се, у вези са тачком 1. Захтева наводи неистинита тврдња, да је достављена копија пријаве јавног окупљања, иако то није учињено.
5. У вези са тачком 2. Захтева, била је затражена *Информација о процени броја учесника по појединим местима одржавања скупа, а на основу којих је помоћник директора Полиције изнео процену укупног броја учесника* (из уводног дела Захтева се јасно види да је МУП раније саопштио да су јавна окупљања одржана на 125 локација, те се и Захтев несумњиво односио на процену броја присутних на свакој од тих 125 локација), док се у одговору на захтев наводи информација која је већ била објављена и коју је и подносилац захтева цитирао у оквиру Захтева (да је на више јавних окупљања, која су одржана у више места учествовало „више од 144.000 грађана“. При том, Орган власти није негирао поседовање докумената који би садржали тражене информације (процена броја присутних на јавним окупљањима на свакој од локација), нити је донео решење којим се Захтев у вези са овом тачком одбија из неког од разлога који су прописани Законом. Уколико МУП заиста не поседује процену броја окупљених у сваком од места на којима су наведеног дана одржана јавна окупљања, а поседује процену укупног броја окупљених за сва места, то би значило да се до те процене није дошло сабирањем процењеног броја окупљених у појединим местима, већ да је податак о процењеном броју окупљених МУП добио од неког другог органа или лица и саопштио као свој. Уколико је то случај, позивамо МУП да у поступку по жалби, односно накнадним поступањем по Захтеву, разјасни на који начин је процењен укупан број окупљених на више локација.

6. У вези са тачкама 3. до 5. Захтева, изнета је тврдња да МУП не поседује документ који садржи тражене информације, али се из одговора не види да је поступио у складу са одредбом члана 19. Закона и да је о томе обавестио Повереника за информације од јавног значаја и заштиту података о личности.
7. У вези са тврдњама о томе да МУП не поседује информације тражене под тачкама 3. до 5. Захтева, подносилац захтева нема сазнања о томе да ли су истините, али указује на следеће:
 - а. У вези са тачком 3. Захтева, изражавамо уверење да би остваривање сарадње са политичким субјектима чије су присталице организовано учествовале на наведеним јавним окупљањима било од користи приликом обављања послова из надлежности МУП приликом јавних окупљања, верујемо да је таква сарадња ипак била остварена и предлажемо да МУП, приликом изјашњавања Поверенику по овој жалби или поступајући накнадно по овој жалби, на несумњив начин утврди да ли су представници подручних полицијских управа остварили контакт са представницима политичких субјеката;
 - б. У вези са тачком 4. Захтева, подносиоцу захтева се чини мало вероватно да МУП, имајући у виду послове које обавља, није имао информацију о броју аутобуса и комби возила којима је организован превоз учесника за поједине градове, нити информацију о локацијама где су та возила била паркирана, односно да је паркирање тих возила вршено без асистенције МУП. Уколико су изнете тврдње тачне, верујемо да би МУП морао имати информацију о томе који други орган поседује тражене информације или део тражених информација под овом тачком (нпр. поједини органи локалне самоуправе);

У прилогу:

- Копија захтева за приступ информацијама од јавног значаја
- Потврда о пријему захтева за приступ информацијама од јавног значаја
- Слика коверте којом је достављен одговор на захтев за приступ информацијама од јавног значаја
- Копија одговора на захтев за приступ информацијама од јавног значаја

За организацију

Транспарентност Србија

Миша Бојовић

